

4. Відкритий лист міністра освіти і науки України С. Шкарлета до міжнародних партнерів, міністрів країни ЄС. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/02/26/Zvern.do.mizhn.partneriv.Ministriv.krayin.YE.S.26.02.22.pdf>

5. Рада ЄС перерозподілить кошти фондів на підтримку освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/rada-yes-pererorozpodilit-koshti-fondiv-na-pidtrimku-osviti-i-nauki-ukrayini>

6. Сергій Шкарлет зустрівся з генеральним директором Microsoft Education у Лондоні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-zustrivsvya-z-generalnim-direktorom-microsoft-education-u-londoni>

7. Сергій Шкарлет: країни Балтії суворо засуджують інтервенцію РФ та готові до всебічної підтримки України, зокрема у сфері освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-krayini-baltiyyi-suvoro-zasudzhuyut-intervenciyyu-rf-ta-gotovi-do-vsebichnoyi-pidtrimki-ukrayini-zokrema-u-sferi-osviti-i-nauki>

8. Сергій Шкарлет: майже 230 тис. потенційних учасників НМТ підтвердили намір скласти тестування. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-majzhe-230-tis-potencijnih-uchasnikiv-nmt-pidtvrdili-namir-sklasti-testuvannya>

9. Українським учням у Польщі, Німеччині та Італії створено необхідні умови для навчання – результати моніторингових візитів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinskim-uchnyam-u-polshi-nimechchini-ta-italiyi-stvoreno-neobhidni-umovi-dlya-navchannya-rezultati-monitoringovih-vizitiv>

Світлана КОШОВА

к.держ.упр., доцент, доцент

кафедри управління охороною здоров'я

та публічного адміністрування, Національний

університет охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика

РОЗШИРЕННЯ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ЄС В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ

Важливим аспектом у діяльності космічного сектору України є розвиток міжнародної співпраці. Питання перспектив розвитку космічної галузі на міжнародному та національному рівні останнім часом є доволі актуальним. Оскільки провідною тенденцією космічної галузі є наявність в ній приватного бізнесу та активне міжнародне співробітництво. Розвиток міжнародних зв'язків в освоєнні космосу відбувається внаслідок зростання конкуренції в космічному секторі. На даний момент майже всі країни світу з метою покращення ефективності космічної діяльності потребують залучення додаткових технологій та ресурсів.

Сьогодні розвиток світового космічного ринку охопив більшість країн світу. В сучасних умовах господарювання стан космічної діяльності визначає рівень розвитку та впливу держави в сучасному світі, її статус високорозвиненої в науковому та технологічному відношенні держави. Державними інтересами України є нарощування та використання конкурентних переваг в сфері космічної діяльності, займання престижних позицій на світовому ринку космічних товарів та послуг, становлення та розвиток комерційного сектору вітчизняної космічної діяльності. Важливість та значення космічної діяльності полягає в декількох положеннях: освоєння космосу є пріоритетним напрямом для розвитку цивілізації людства в цілому; провідні позиції держави в деяких напрямках космічної діяльності є провідним чинником, який визначає участь країни в міжнародному розподілі праці та зміцнює позиції держави в зовнішньополітичній діяльності; розвиток космічної галузі як флагману народного господарства стимулює розвиток суміжних галузей промисловості, сприяє підвищенню конкурентоспроможності власної продукції, забезпечуючи тим самим якісне зростання економіки.

Перспективним напрямом розвитку вітчизняної космічної галузі на сьогодні є міжнародна співпраця з Європейським космічним агентством та NASA. На теперішній час

Україна взаємодіє з 30 країнами світу і приймає участь у 12 міжнародних космічних організаціях. Адже тільки міжнародна співпраця в сфері освоєння та використання космосу допоможе Україні реалізувати майбутні програми та проекти. У напрямі європейської інтеграції головною метою вітчизняної космічної політики є активна співпраця з Європейським космічним агентством (ЄКА) та космічними агентствами країн Європейського Союзу, що дозволить Україні приймати участь у перспективних міжнародних космічних проектах та в майбутньому набути членство в ЄКА. Європейське космічне агентство (ЄКА) – це основний регулятор на космічному ринку Європи, місія якого полягає в управлінні розвитком європейської космічної галузі та гарантуванні того, що державні інвестиції забезпечуватимуть соціально-економічний ефект та національну безпеку [3]. Протягом десятиліть ЄКА сформувало та впровадило принципи та правила взаємодії країн, що дозволило ефективно використовувати фінансові ресурси держав-учасниць. Стратегічна мета ЄКА полягає в мирному освоєнні та використанні космічного простору всіма державами. В березні 2003 року в Брюсселі ЄКА та Європейською Комісією було сформовано Спільну робочу групу з питань співробітництва України з ЄС в сфері космічних досліджень та використання космосу в мирних цілях у рамках Комітету Україна – ЄС з питань співробітництва.

Відповідно до Глави 8 Розділу V Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, сторони даної угоди сприяють розвитку взаємовигідної співпраці у сфері цивільних космічних досліджень та використання космічного простору в наступних напрямках: глобальні навігаційні супутникові системи; спостереження Землі та глобальний моніторинг; космічна наука та дослідження; прикладні космічні технології, зокрема пускові технології та технології ракетних двигунів. Процес інтеграції України до ЄКА складається з трьох основних етапів (рис. 1).

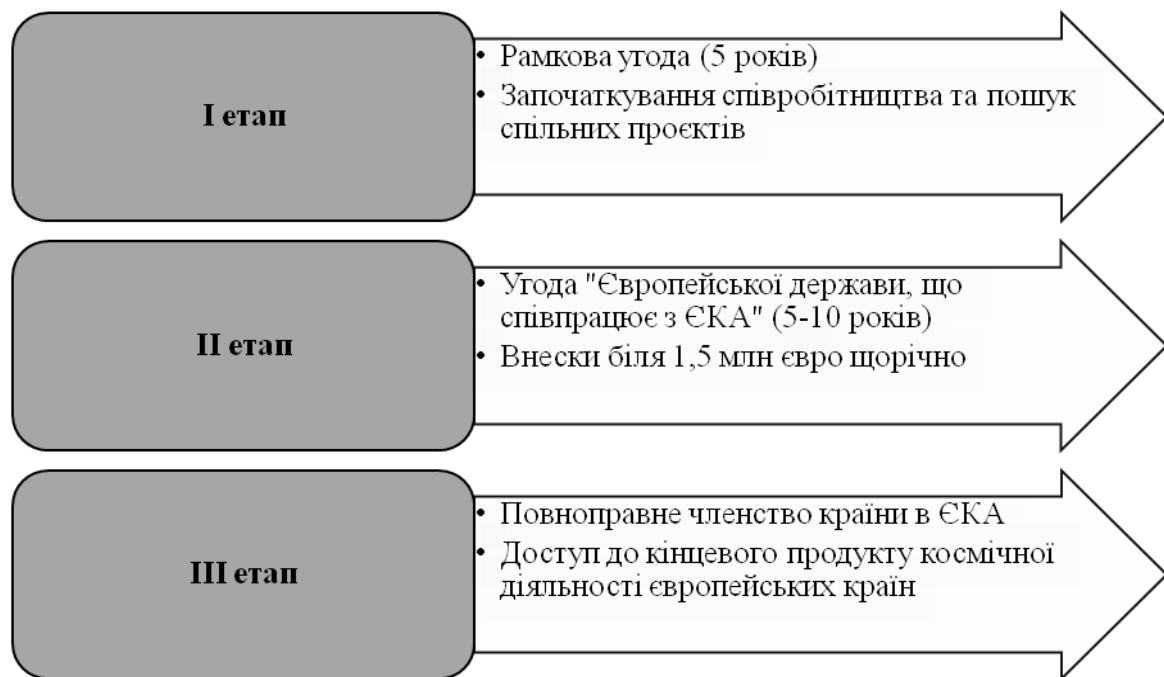

Рис. 1. Етапи інтеграції України до Європейського космічного агентства [2]

В 2015 році Національним інститутом аерокосмічних технологій Іспанії та Державним космічним агентством України було завершено роботу з проєкту технічної допомоги ЄС Twinning в космічній сфері України згідно якого експерти прийняли участь в наближенні вітчизняного законодавства до норм та стандартів ЄС, бюджет даного проєкту становив 1 450 000 євро. На сьогодні в Україні визначено перспективні напрями співпраці з європейськими країнами в космічному секторі, зокрема: космічні науки, а саме астрономія та астрофізика, дослідження сонячної системи та сонячно-земна фізика; програми дослідження Землі та їх застосування, а саме моніторинг довкілля, метеорологія, аерономія та геодезія,

запобігання стихійним лихам; телекомунікації, а саме надання послуг та супутникова навігація; мікрогравітаційні дослідження, а саме космічна біологія та медицина, обробка даних; розробка та використання наземного сегмента; ракети-носії; обмін фахівцями для участі в дослідженнях та сприяння освітній діяльності у сфері космічних наук та технологій; надання оцінки та допомоги експертів в управлінні космічними проєктами [1].

В 2019 році Державне космічне агентство України підписало Угоду про технічну експлуатацію космічного компоненту «Copernicus» з ЄКА. В розробленій Державним космічним агентством України Стратегії космічної діяльності України на період до 2022 року одним з основних напрямів реалізації є поетапне набуття Україною статусу члена ЄКА та активна участь в програмі боротьби з космічним сміттям, а також впровадження в Україні європейських стандартів космічної діяльності [1].

Дієвим засобом забезпечення конкурентоспроможності держави на світовій арені й стимулювання діяльності високотехнологічних галузей є розвиток космічних технологій. Здійснення космічної діяльності для України є ефективним інструментом інтеграції в європейські космічні структури та вагомим чинником забезпечення престижу вітчизняної космічної галузі. Співпраця України з європейськими державами в галузі космічних технологій дозволить вітчизняному космічному сектору ефективно реалізовувати та використовувати досягнення в освоєнні та використанні космічного простору в інтересах розвитку національної економіки, оборони та добробуту суспільства. Багатоваріантна спрямованість та розширення перспективних напрямів співпраці України та ЄС в галузі інноваційного та технологічного розвитку, включаючи такі стратегічні сфери, як освоєння космосу, дозволяють зберігати стійку в довгостроковому періоді платформу для зміцнення економічних відносин та сприяють формуванню конкурентоспроможної економіки України та країн ЄС. Не викликає сумніву той факт, що в результаті реалізації космічних проєктів на основі міжнародної співпраці Україна зможе успішно розвивати космічну галузь, яка стане ключовим драйвером розвитку вітчизняної економіки.

Список використаної літератури

1. Державне космічне агентство України (2022). URL: <https://www.nkau.gov.ua/> (дата звернення: 16.05.2022).
2. Комітет ВРУ з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (2022). URL: <https://komzak.rada.gov.ua/> (дата звернення: 16.05.2022).
3. The European Space Agency (2022). URL: <https://www.esa.int/> (дата звернення: 16.05.2022).

Інна КУЛІШ

к.держ.упр., с.н.с., с.н.с.,

ДУ «Інститут регіональних досліджень

ім. М. І. Долишнього НАН України»

ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ УПАКУВАННЯ У ЄС: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Важливим кроком на шляху до європейської інтеграції є запровадження в Україні цивілізованих методів поводження з відходами. Досить велику частку у загальній кількості усіх відходів складають відходи упаковки, виробництво яких постійно нарощується і які з певного часу стали великою загрозою для загального стану навколишнього середовища.

Європейський парламент і Рада у 1994 р. прийняли профільну директиву (далі – Директива) щодо упаковки та відходів упаковки [1]. Потреба розробки цього документу була обумовлена відмінностями у підходах поводження з упаковкою та її відходами у різних країнах ЄС. Основним завданням у пошуку консенсусу стало дотримання загального принципу, згідно з яким заходи щодо охорони довкілля в одній державі-члені не можуть ставити під загрозу досягнення цих цілей у іншій. При цьому головною метою залишалось максимально можливе